

Respons

Nepal: Maoistleirene i Nepal

Problemstilling/spørsmål:

- Blir maoister fremdeles plassert i leire? I så fall, på hvilket grunnlag? Hvis ikke, på hvilket tidspunkt ble innplassering i leirene avsluttet?
- Er det mulig å gi en profil på hvem som sitter i leirene?
- Hvem er de involverte i den faktiske organiseringen av maoistleirene og hva slags oppgaver har de? Har ledelsen i People's Liberation Army (PLA) noe med arbeidet å gjøre? Er det representanter for myndighetene eller hæren til stede i den daglige administrasjonen og oppfølgingen?
- Hva innebærer det konkret at FNs misjon i Nepal – United Nations Mission in Nepal (UNMIN) – overvåker leirene?
- Er det mulig å verifisere om en person har vært i en leir?

Plassering av maoister i leire

Etter inngåelsen av fredsavtalen i november 2006, ble samtlige maoistsoldater samlet i ulike leire. Det ble totalt registrert 32 250 maoistsoldater, og FN startet en verifiseringsprosess av hver enkelt soldat på vegne av partene i fredsavtalen (UNMIN u.å.). 8 640 av de registrerte soldatene møtte ikke opp for verifiseringsintervjuene i andre fase av prosessen og ble automatisk diskvalifisert. Verifiseringsprosessen resulterte i at 19 602 ble verifisert som reelle soldater. Av disse ble 4008 personer senere diskvalifisert, og de ble dimittert i løpet av våren 2010 (UNMIN u.å.).

Verifiseringskriteriene tilsa at man måtte være over 18 år (personen måtte være født før 25. mai 1988) og ha meldt seg til People's Liberation Army (PLA) før 25. mai 2006 (UNMIN 2009). Kriteriene var videre at de som ble plassert i leirene måtte ha deltatt aktivt i PLA under den væpnede konflikten enten som soldat eller som sivilt støttepersonell i PLA. Personene i

leirene har svært ulik bakgrunn utover dette (vestlig ambassade i Kathmandu, e-post november 2010).

I henhold til en vestlig ambassade i Kathmandu (e-post november 2010) skal ingen ha blitt innplassert i leirene etter at verifiseringsprosessen ble avsluttet sommeren 2007.

Organisering av leirene

I oktober 2010 ble det fattet en beslutning om at kommandostrukturen i leirene skulle overføres til en tverrpolitisk spesialkomité, og maoistene har nå formelt overlatt kontrollen til denne komiteen (AFP 2011). Frem til dette har PLA hatt ansvaret for organiseringen av maoistleirene (vestlig ambassade i Kathmandu, e-post november 2010). Denne organiseringen tilsa at en divisjonskommandant i PLA fungerte som leirleder i hver av de syv hovedleirene. Disse syv divisjonskommandantene rapporterte til PLAs hovedkvarter i Kathmandu hvor general Pasang var øverstkommanderende.

Den nepalske hæren hadde ikke noen rolle i driften av leirene. Myndighetene bidro med månedlige utbetalinger til soldatene og et grunnleggende helse- og skoletilbud (vestlig ambassade, e-post november 2010).

UNMINs oppgave i leirene

FNs misjon i Nepal – United Nations Mission in Nepal (UNMIN) overvåket leirene frem til organisasjonen avsluttet sitt oppdrag i Nepal i januar 2011. UNMINs oppgave i leirene var begrenset til overvåking av våpen og soldater på vegne av partene i konflikten. Ifølge en vestlig ambassade i Kathmandu (e-post november 2010) innebar dette i praksis at UNMIN hadde to til fire våpenobservatører til stede i hver av de syv hovedleirene som overvåket containeren der våpnene er deponert. UNMIN har ellers basert seg på PLAs rapportering om hvem som til enhver tid befinner seg i leirene og har ikke selv hatt kapasitet til å kontrollere ferdsel ut og inn av leirene.

Er det mulig å verifisere om en person har vært i en leir?

En vestlig ambassade i Kathmandu har opplyst (e-post november 2010) at verken UNMIN eller myndighetene vil ha informasjon som kan verifisere hvem som har oppholdt seg i leirene til ulike tidspunkt. Det vises til at opp til 12 % av soldatene til enhver tid kan befinne seg på permisjon utenfor leirene, og at UNMIN ikke hadde kapasitet til å kontrollere ferdsel inn og ut av leirene.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriflige kilder

- AFP, dvs. Agence France-Presse (2011, 22. januar). Nepal's Maoist hand over control of ex-rebel army. *AFP*. Tilgjengelig via Reliefweb <http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/KKAA-8DE4XV?OpenDocument&cc=npl> [lastet ned 10. mars 2011]
- UNMIN (u.å.). *Arms monitoring*. Kathmandu: UNMIN. Tilgjengelig fra <http://www.unmin.org.np/?d=activities&p=arms> [lastet ned 28. februar 2011 - ikke lenger tilgjengelig på Internett]
- UNMIN. (2009, 19. mai). *Press Statement on Registration and Verification on Maoist army personnel*. Kathmandu: UNMIN. Tilgjengelig fra http://www.un.org.np/sites/default/files/press_releases/tid_142/2009-05-20-UNMIN-Verification-Eng.pdf [lastet ned 28. februar 2011]

Muntlig kilde

- Vestlig ambassade i Kathmandu. E-post 5. november 2010.

© Landinfo 2011

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.